

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Tomáše Foltase a soudců Mgr. Lenky Krupičkové a Mgr. Davida Hipšera v právní věci žalobkyně: **M. K.**, zastoupená Mgr. Ondřejem Líbalem, advokátem se sídlem Kostelní 172, Štětí, proti žalovanému: **Město Štětí**, se sídlem Mírové náměstí 163, Štětí, zastoupený JUDr. Jiřím Rajchlem, advokátem se sídlem Jungmannova 1010, Roudnice nad Labem, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 24. 11. 2021, č. j. 15 A 31/2020 - 170,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Žalobou podanou u Krajského soudu v Ústí nad Labem (dále též „krajský soud“) dne 25. 5. 2020 se žalobkyně spolu s E. K. (dcera žalobkyně) a J. K. (manžel žalobkyně) domáhali určení, že vstup na pozemky ve vlastnictví E. K. v obci Štětí, kterou na základě nájemní smlouvy užívají žalobkyně a J. K., k němuž mělo dojít při zákroku strážníků Městské policie Štětí (dále též „městská policie“) P. B. a I. Č. proti J. K. dne 13. 7. 2019 v době okolo 23:30 hod., byl nezákonným zásahem žalovaného.

II.

[2] Vzhledem k tomu, že E. K. a J. K. i přes výzvu krajského soudu obsahující řádné poučení neuhradili soudní poplatky ve stanovené lhůtě, a soudní poplatek uhradila pouze žalobkyně, krajský soud řízení o žalobě ve vztahu k E. K. a J. K. zastavil. Žalobu žalobkyně poté v záhlaví uvedeným usnesením odmítl.

[3] Krajský soud zdůraznil, že žaloba proti nezákonnému zásahu musí být podána do dvou měsíců ode dne, kdy se žalobce o tomto zásahu dozvěděl. Zmeškání této lhůty přitom nelze

prominout. Žalobkyně uvedla, že se o vstupu na pozemky v jejím užívání a napadení svého manžela dozvěděla až v dubnu 2020 v souvislosti se zahájením trestního stíhání jejího manžela. Před tímto okamžikem ji manžel o daném incidentu neinformoval, samotnému zásahu přítomna nebyla, nebyla ani vyslýchána či jinak informována o napadení manžela strážníky. Provedené důkazy však dle krajského soudu jednoznačně prokazují, že J. K. volal bezprostředně po předmětném incidentu žalobkyni (své manželce) a popsal jí základní rysy namítaného zásahu proti jeho osobě, včetně toho, že se incident odehrál v místě jejich bydliště. Tvrzení žalobkyně o okamžiku, kdy se o vstupu strážníků na pozemky a napadení svého manžela dozvěděla, tudíž krajský soud shledal nepravdivým. Z předmětného telefonátu je podle něj zřejmé i to, že J. K. okolnosti zásahu strážníků proti jeho osobě nijak před žalobkyní neskrýval. Krajský soud proto nepovažoval za nutné ověřovat tvrzení žalobkyně, že její manžel ve skutečnosti volal svojí tchýní M. N. Š. Z audiovizuálního záznamu je zřejmé oslovení „M.“ a celý obsah hovoru zjevně směřuje k osobě žijící s J. K. ve společné domácnosti. Tou však jeho tchýně není. Do sféry žalobkyně se tak informace o předmětném zásahu dostala již dne 13. 7. 2019. Subjektivní lhůta pro podání žaloby proti nezákonnému zásahu tak žalobkyni uplynula dne 13. 9. 2019, přičemž ta žalobu podala až dne 25. 5. 2020. Předmětná žaloba tak byla podána opožděně, a proto ji krajský soud odmítl.

III.

[4] Žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) podala proti rekapitulovanému usnesení krajského soudu kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. e) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“). Namítla, že krajský soud založil své rozhodnutí o odmítnutí žaloby pouze na nahrávkách z osobní kamery strážníka městské policie. Záznam je však rozdělen do několika částí, chybí jeho první část, která by měla zřejmě zachycovat vstup strážníků na soukromý pozemek a zákrok vůči J. K. a chvílemi na záznamu není nic vidět. S nahrávkami mohlo být dodatečně manipulováno, čemuž nasvědčuje i to, že městská policie oznámila údajné přestupky Městskému úřadu v Litoměřicích s více než měsíční prodlevou, ačkoliv obvykle tento úkon trvá pouze několik dnů. Stěžovatelka poukazuje rovněž na rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje ve věci údajných dopravních přestupků J. K., v němž se rovněž konstatuje absence části záznamu. Stěžovatelka přitom navrhovala, aby byl způsob zpracování nahrávky objasněn výsledkem vedoucího strážníka městské policie. Tento důkaz však krajský soud neprovedl. Dle stěžovatelky je třeba zabývat se tím, zda je takovýto kamerový záznam vůbec použitelný jako důkaz před správním soudem. K tomu poukázala na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2016, č. j. 2 As 173/2016 - 20, a dodala, že byl nahráván soukromý rozhovor J. K. s někým z jeho rodiny. Trvá současně na tom, že se jednalo o tchýni manžela, které se v rodině říká M., jelikož je to český ekvivalent slovenského jména M. Stěžovatelka také zdůraznila, že nahrávka byla původně pořízena jako důkaz o údajných přestupcích J. K., které však nebyly prokázány a krajský úřad původní rozhodnutí o vině J. K. zrušil a přestupkové řízení zastavil. Za uvedené situace neměl krajský soud založit své rozhodnutí pouze na nahrávkách, ale měl provést další dokazování, např. výslech stěžovatelky. Dodala, že některé části nahrávek by měly být použitelné pouze se souhlasem J. K., neboť se vůbec netýkají údajného přestupkového jednání, zákroku strážníků či postupu hlídky Policie ČR. Z uvedených důvodů navrhla, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení krajského soudu zrušil.

IV.

[5] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil se závěrem krajského soudu, že žaloba byla podána opožděně. Krajský soud se opřel o rozsáhlé dokazování, zatímco stěžovatelka nepředložila žádné věrohodné důkazy k prokázání včasného podání žaloby.

pokračování

V průběhu řízení také účelově měnila svá tvrzení. Tato působí nevěrohodně až absurdně. Zejména pak její tvrzení, že by se o předmětném zákroku vůči svému manželovi dozvěděla až po 10 měsících za situace, kdy se účastnila stejnou noc téže zábavy s dalšími rodinnými příslušníky a žije s ním ve společné domácnosti. Stejně nevěrohodné je tvrzení, že J. K. na záznamech telefonoval se svou tchýní a nikoliv přímo se stěžovatelkou. Žalovaný odmítl, že by kamerový záznam dokumentující postup strážníků při zákrocích nemohl být použitelným důkazem v řízení. Stěžovatelka podle něj odkazuje na nepřiléhavou judikaturu. Tvrzení o možné manipulaci s kamerovým záznamem označil za účelové a nepravdivé. Podle žalovaného je zřejmé, že stěžovatelka podala žalobu opožděně, a to v návaznosti na poučení v usnesení Ústavního soudu, jímž byla pro nesprávný procesní postup odmítnuta ústavní stížnost její dcery. Z uvedených důvodů žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

V.

[6] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.).

[7] Kasační stížnost není důvodná.

[8] Nejvyšší správní soud předesílá, že kasační stížností je napadeno usnesení o odmítnutí žaloby podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s., tedy z důvodu, že žaloba byla podána opožděně. Podle konstantní judikatury lze kasační stížnost proti takovému usnesení podat pouze z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2004, č. j. 7 Azs 13/2004 - 54, a ze dne 5. 1. 2006, č. j. 2 As 45/2005 - 65). Tento důvod je totiž ve vztahu k důvodům podle písm. a) až d) téhož ustanovení důvodem speciálním. Nejvyšší správní soud se pak může zabývat pouze tím, zda usnesení o odmítnutí žaloby je zákonné či nikoli, tedy pouze důvodem podle písm. e) téhož ustanovení.

[9] Podle § 84 odst. 1 s. ř. s. platí, že žaloba na ochranu před nezákonným zásahem *musí být podána do dvou měsíců ode dne, kdy se žalobce dozvěděl o nezákonném zásahu. Nejpozději lze žalobu podat do dvou let od okamžiku, kdy k němu došlo* (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 2. 2014, č. j. 9 Aps 15/2013 - 59 či ze dne 21. 11. 2017, č. j. 7 As 155/2015 - 160). Podle § 84 odst. 2 téhož zákona zmeškání této lhůty *nelze prominout*.

[10] Předmětem sporu je otázka, kdy se stěžovatelka dověděla o tvrzeném nezákonném zásahu spočívajícím ve vstupu strážníků městské policie na pozemky užívané stěžovatelkou, ke kterému došlo dne 13. 7. 2019 v době kolem 23:30 hod. při zákroku těchto strážníků vůči jejímu manželovi. Stěžovatelka podala žalobu proti nezákonnému zásahu dne 25. 5. 2020. V replice k vyjádření žalovaného ze dne 15. 8. 2020 uvedla, že se o daném incidentu dozvěděla až v dubnu 2020, v souvislosti se zahájením trestního stíhání jejího manžela. Dříve ji o události manžel neinformoval, jelikož ji nechtěl zbytečně stresovat. V době incidentu na místě nebyla. Na místo se pravděpodobně dostavila M. K., která jí je fyzicky podobná. Zároveň nebyla nikdy v dané věci vyslýchána, ani neobdržela od žádného orgánu žádnou písemnou či ústní informaci týkající se projednávaného zásahu. Krajský soud dospěl na základě provedených důkazů k závěru, že se stěžovatelka dozvěděla o předmětném zásahu již dne 13. 7. 2019.

[11] Vzhledem k obsahu kasační stížnosti a skutečnosti, že je pro projednávání případ stěžejní, kdy se stěžovatelka o tvrzeném nezákonném zásahu dozvěděla, shrne Nejvyšší správní soud na tomto místě relevantní skutečnosti vyplývající ze spisového materiálu.

[12] Z úředního záznamu městské policie ze dne 14. 7. 2019 vyplývá, že hlídka městské policie začala dne 13. 7. 2019 po 23:17 hod. pronásledovat vozidlo, jehož řidiče podezřívala ze spáchání dopravního přestupku (nerespektoval dopravní značku P6 – „Stůj, dej přednost v jízdě“). Přestože uvedla v činnost výstražné znamení modré barvy (maják) i nápis červené barvy „STOP“ a přiblížila se k vozidlu na blízkou vzdálenost, řidič vozidla nijak nereagoval a pokračoval v jízdě. V ulici Příčná vozidlo náhle odbočilo vlevo mimo vozovku a zastavilo na betonové ploše před domem. Strážníci městské policie poté vyběhli k vozidlu, z něhož vyskočil řidič a snažil se utéct směrem k domu. Poté, co neuposlechl výzvu k zastavení, jej jeden ze strážníků za použití donucovacích prostředků zajistil (znehynil). Podle úředního záznamu byla událost zaznamenána na kamerový systém služebního vozidla a osobní kameru strážníka. Z úředního záznamu Policie České republiky, KŘP Ústeckého kraje, ze dne 14. 7. 2019 vyplývá, že příslušníci hlídky Policie ČR byli dne 13. 7. 2019 ve 23:30 hod. přivoláni k součinnosti městskou policií do ulice Příčná, kam hlídka městské policie pronásledovala vozidlo, jehož řidič nereagoval na výzvu k zastavení. Po jejich příjezdu byla osoba zajištěná strážníky městské policie ztotožněna jako J. K. Poté, co z místa odjela hlídka městské policie za účelem sepsání protokolu, přijelo auto, z něhož vystoupily tři ženy. Podle úředního záznamu jednou z žen byla manželka J. K. a vyjadřovala se v tom směru, že nebylo jeho povinností na signál modrých světel hlídky městské policie zastavit. Krajský soud provedl při jednání dne 13. 10. 2021 výslech svědků prap. J. K. a por. T. P., kteří byli jako součást hlídky Policie ČR přivoláni na místo zásahu městské policie. Oba shodně vypověděli, že se na místo dostavily tři ženy, z nichž jedna byla (resp. se chovala) jako manželka (družka) J. K., vyjadřovala se k věci a zůstala na místě. Rovněž oba uvedli, že danou ženu ve společnosti J. K. opakovaně viděli, resp. ji znají z úřední činnosti. Dále krajský soud předvolal svědkyni M. K., neter J. K. Por. T. P. k ní uvedl, že si není jistý, zda se jedná o osobu, kterou označil za paní K. Prap. J. K. k ní uvedl, že se na 90 % jedná o jednu z tří žen, které se dostavily na místo incidentu. Krajský soud přistoupil k výslechu M. K., která k věci mimo jiné uvedla: *„jsme byli na zábavě s celou rodinou, včetně J. K. a M. K. J. odjel dříve s tím, že se pro nás vrátí, až budeme chtít. Když jsem chtěla jet domů, už jsem se nemohla J. dovolat. Šla jsem pomalu pěšky napřed a cestou mne autem vyzaly dvě kamarádky. Jela jsem za J., abych zjistila, co se stalo, neboť mi nebral telefon. Když jsem do ulice Příčná, viděla jsem J. opřeného o auto a auto městské policie. (...) J. K. a M. K. jsou manželé a dobře je znám. Oba žijí ve společné domácnosti a mají spolu pěkný vztah. (...) kdy a jak se M. K. vrátila domů ze zábavy, neví. V průběhu incidentu mne nenapadlo paní K. zavolat a ani jsem jí nevolala. (...) Nevím, jaké vozidlo měly kamarádky, které mne vyzvedly a odvezly za J. K. K dotazu soudu jak se jmenují uvedené kamarádky, uvádím, že jejich jména odmítám sdělit. (...) Dále tvrdím, že na místo přijela hlídka policie ČR až po tom, co odjela hlídka městské policie, tyto dvě hlídky se nepotkaly. (...) Pan K. byl na zastupitelstvu kvůli tomuto incidentu, neví, jestli o incidentu ví i M. K. a neví, jestli M. K. sleduje záznamy zastupitelstva.“* Dne 24. 11. 2021 provedl krajský soud při jednání jako důkaz část záznamu z osobní kamery jednoho ze strážníků. Na ní je zachycena osoba držící v ruce mobilní telefon, u níž strážníci městské policie provádí za přítomnosti hlídky Policie ČR ztotožnění (J. K.). Poté kamera snímá jednoho ze strážníků, který zapisuje a v pozadí je zachycen hlas J. K., který s někým zjevně telefonicky hovoří: *„M., prosímte, mě tady zadrželi policajti, musíte se něk dostat domů. O. nemůžu vzbudit, musíte se dostat domů, vzbudte O., a že budu na policii jo? (zastřené) na mojí pozemku (zastřené) Volám mu, nebere mi to, teď jsem ho vyložil. No, no, protože prej údajně mě tady nabáněli na majáky, já nevím, protože to bylo na mě. Tady mě škrtili, ná to, městská policie škrtila na ulici, samozřejmě státní už to zapírá, že tvrdí, že o ničem pomalu nevědí. No, budu teďkon na státní, něco sepisovat. Prosímte, kde máš doklady voď auta? Doma jo? A kde? Doma, a kde máš peněženku doma? (v této části záznamu je zachycen J. K., jak telefonuje) No já budu tady, ještě jsem doma, viš, proto já jim to jenom hodim, vydrž. A kde jsou v peněžence?“* Následně je na záznamu vidět, jak J. K. vchází do domu.

[13] Z rozsudku krajského soudu vyplývá, že stěžejním důkazem pro posouzení včasnosti podané žaloby byl audiovizuální záznam z osobní kamery strážníka, jenž zachycuje telefonický rozhovor J. K. Krajský soud totiž považoval za prokázané, že J. K. hovořil se svou ženou M.

pokračování

(stěžovatelkou) a informoval ji o probíhající záznamu strážníků městské policie vůči své osobě. Elementární informace o zásahu, proti němuž stěžovatelka žalobou brojila, se tedy podle krajského soudu dostala do její dispozice již dne 13. 7. 2019.

[14] Stěžovatelka v kasační stížnosti zpochybnila jak autenticitu tohoto záznamu, tak jeho přípustnost jako důkazu v řízení před krajským soudem.

[15] Stěžovatelka dovozuje, že s předmětným audiovizuálním záznamem mohlo být dodatečně manipulováno (formou stříhu), neboť na záznamu chybí jeho úvodní část, chvílemi na něm není nic vidět a je rozdělen na několik částí. Zároveň považuje za nestandardní, že městská policie oznámila Městskému úřadu v Litoměřicích spáchání údajných přestupků J. K. zachycených na záznamu více než měsíc po předmětné události.

[16] Skutečnosti označené stěžovatelkou však podle Nejvyššího správního soudu nedosahují takové intenzity, aby vzbudily byt' jen obavy z manipulace s relevantními částmi předmětného audiovizuálního záznamu. Je pravdou, že DVD založené ve správním spise zjevně neobsahuje záznam celého zákroku strážníků městské policie vůči J. K. S ohledem na tvrzený sled skutkových událostí po příjezdu městských strážníků na místo tvrzeného zásahu chybí na DVD evidentně ta část záznamu zákroku, během níž strážníci vstoupili z vozovky na soukromý pozemek a zajistili (znehýbnili) J. K. Audiovizuální záznam obsažený na DVD je totiž skutečně rozdělen na několik částí, jejichž koncové označení je 003 až 007 a začíná teprve okamžikem, kdy J. K. leží nehybně na zemi a je jištěn jedním ze strážníků. Jedná se přitom o část záznamu označenou na konci číslicemi 003. Lze tak důvodně předpokládat, že na DVD založeném ve správním spise chybí části záznamu s koncovým označením 001 a 002. Z toho, že na DVD je záznam rozdělen na několik kratších částí a některé z nich na něm nejsou vůbec obsaženy, však ještě nelze usuzovat na to, že došlo k manipulaci se samotným obsahem záznamu, o němž se opírají závěry krajského soudu (zejména části končící čísly 006 a částečně i 007). Ty části záznamu, které se na DVD nachází, trvají každá 03:01 minuty (poslední 01:46 minuty) a plynule na sebe navazují. Nic přitom nenasvědčuje tomu, že by byly jakkoliv uměle upravovány (sestříhány), neboť zachycený děj probíhá zcela plynule bez jakýchkoliv logických rozporů, „hluchých míst“, či jiných podezřelých výpadků. Stěžovatelka ostatně ani neoznačila žádnou konkrétní skutečnost, která by na záznamu provedeném jako důkaz měla být zachycena v rozporu s realitou, tedy neuvedla, co proběhlo ve skutečnosti jinak. Zejména to pak platí ve vztahu k té části záznamu, která je pro posouzení včasnosti její žaloby stěžejní, tedy v části, v níž J. K. telefonuje s další osobou (dle krajského soudu právě se stěžovatelkou). Stěžovatelka nenamítla, že by snad tento telefonát probíhal jakkoliv jinak a jeho obsah nebyl na záznamu zachycen přesně. Pouze se vymezila proti závěru krajského soudu, že tento telefonát proběhl s ní. Poukázala na to, že oslovení „M.“, kterým J. K. zahájil telefonický rozhovor, je běžné rovněž pro jeho tchýni M., se kterou měl předmětný telefonát proběhnout. Tím však *de facto* stěžovatelka konkludentně akceptovala skutečnost, že předmětný telefonický hovor proběhl ve znění, které vyplývá z předmětného záznamu.

[17] Zdejší soud nepokládá za nikterak významné ani to, že v určitých místech není vizuální část záznamu příliš obsahově sdílná. Vzhledem k umístění kamery (osobní kamera strážníka) a době, kdy byl záznam pořizován, lze tuto skutečnost považovat za zcela přirozenou. Stěžejní je především zvuková stopa záznamu, jejíž kvalita je v relevantních částech naprosto dostatečná.

[18] Vzhledem k výše uvedenému nepovažuje zdejší soud za relevantní ani to, že městská policie měla oznámit příslušnému úřadu spáchání předmětných přestupků až po delší době, než je obvyklé. Jelikož předmětný záznam neobsahuje stopy toho, že by s ním bylo manipulováno (a to jak vzhledem k jeho internímu obsahu, tak i v kontextu dalších podkladů), tak ani samotná

nadstandardní doba předložení věci příslušnému orgánu ze strany městské policie nemůže na tomto závěru ničeho změnit. Stejně tak nepovažuje Nejvyšší správní soud za relevantní závěry Krajského úřadu Ústeckého kraje v řízení o odvolání proti rozhodnutí, jímž byl J. K. uznán vinným ze spáchání dopravních přestupků. To, zda byl kamerový záznam průkazný ve vztahu k prokázání daných přestupků, nemá samo o sobě vůbec žádný vliv na průkaznost tohoto záznamu ve vztahu k prokázání včasnosti žaloby stěžovatelky. Nelze přitom přehlédnout, že odvolací orgán se zabýval především průkazností videozáznamu pořízeného z palubní kamery služebního vozidla.

[19] Na základě uvedených skutečností Nejvyšší správní soud nesdílí pochybnosti stěžovatelky o pravosti či autenticitě záznamu obsaženého ve správním spise. Stěžovatelka neoznačila žádné relevantní skutečnosti, z nichž by bylo možno usuzovat na to, že by bylo s vlastním obsahem předmětného audiovizuálního záznamu jakkoliv manipulováno. Její námitku o manipulaci se záznamem je proto třeba hodnotit jako ryze hypotetickou a spekulativní.

[20] Stěžovatelka se dále vymezila proti tomu, že krajský soud neprovedl navržený důkaz výsledkem vedoucího strážníka.

[21] Z protokolu o jednání před krajským soudem ze dne 13. 10. 2021 vyplývá, že zástupce stěžovatelky navrhl vyslechnout vedoucího městské policie Z. C. „*ke způsobu zpracování kamerových záznamů.*“ Krajský soud předmětný důkazní návrh neprovedl, ani na něj v protokolu či v odůvodnění napadeného usnesení nijak nereagoval.

[22] Podle ustálené judikatury Ústavního soudu je povinností soudu zdůvodnit, proč neprovedl navržený důkaz, přičemž v odůvodnění rozhodnutí musí své stanovisko přiměřeně vyložit (viz např. náleze ze dne 22. 4. 2002, sp. zn. IV. ÚS 582/01). K povinnosti soudu zaujmout stanovisko k důkazům, jejichž provedení v řízení účastník navrhl, se již vyslovil též Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 28. 4. 2005, č. j. 5 Afs 147/2004 - 89, č. 618/2005 Sb. NSS. Zde dovodil, že soud rozhodne, které z navržených důkazů provede a které nikoli (§ 52 odst. 1 s. ř. s.); to jej však nezavazuje povinností takový postup odůvodnit (srov. též náleze Ústavního soudu ze dne 24. 2. 2004, sp. zn. I. ÚS 733/01). Opomenutí takové povinnosti však nemusí mít vždy vliv na zákonnost rozhodnutí soudu, je-li například zřejmé, že se jednalo o důkazy zjevně nadbytečné (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 5. 2022, č. j. 8 As 208/2019 - 71).

[23] Z uvedeného vyplývá, že nereagoval-li krajský soud nijak na návrh stěžovatelky provést výslech Z. C., zatížil řízení vadou. Ta však ještě nemusí vést automaticky ke zrušení rozhodnutí krajského soudu. Stěžovatelka navrhla provedení výslechu uvedené osoby za účelem zjištění, jakým způsobem jsou zpracovávány kamerové záznamy. Nejvyšší správní soud však již dospěl k závěru, že z ničeho nevyplývá, že by s relevantními částmi kamerového záznamu bylo jakkoliv manipulováno. Nejenže se stěžovatelce nepodařilo vznést námitky, jimiž by účinně zpochybnila obsah kamerového záznamu, ale ve svých podáních *de facto* připustila autenticitu telefonického rozhovoru, z jehož obsahu krajský soud při posouzení včasnosti žaloby vycházel. Netvrdila, že by byl skutečně obsah tohoto rozhovoru jiný. Provedení navrženého důkazu by tak bylo zjevně nadbytečné. Přestože tedy jistě bylo namístě, aby se krajský soud k uvedenému důkaznímu návrhu vyjádřil, neučinil-li tak, není v této věci s ohledem na výše popsané okolnosti a judikaturu nutno jen z tohoto důvodu napadené usnesení rušit. Takový postup kasačního soudu by byl toliko formální.

[24] Stěžovatelka v kasační stížnosti taktéž vznesla otázku, zda vůbec mohl být předmětný kamerový záznam použit jako důkaz v řízení před krajským soudem. Poukázala na judikaturu,

pokračování

podle níž je třeba při dokazování kamerovým záznamem pořízeným soukromou osobou, který zasahuje do osobnostní sféry zaznamenávané osoby, vždy poměřit legitimitu cíle, kterého mělo být pořízením záznamu dosaženo na straně jedné a přiměřeností užitého postupu na straně druhé. V tomto kontextu zdůraznila soukromou povahu zachyceného telefonního rozhovoru J. K. a skutečnost, že předmětné nahrávky byly pořízeny jako důkaz o údajných přestupcích J. K. Tyto části nahrávky by tak měly být použitelné pouze se souhlasem J. K.

[25] Podle čl. 10 Listiny základních práv a svobod platí, že *[k]aždý má právo, aby byla zachována jeho lidská důstojnost, osobní čest, dobrá pověst a chráněno jeho jméno. Každý má právo na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života. Každý má právo na ochranu před neoprávněným sbíráním, zveřejňováním nebo jiným zneužíváním údajů o své osobě.*

[26] Podle § 84 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (dále též „občanský zákoník“) platí, že *[z]achytit jakýmkoli způsobem podobu člověka tak, aby podle zobrazení bylo možné určit jeho totožnost, je možné jen s jeho svolením. Ustanovení § 86 téhož zákona pak uvádí, že [n]ikdo nesmí zasáhnout do soukromí jiného, nemá-li k tomu zákonný důvod. Zejména nelze bez svolení člověka narušit jeho soukromé prostory, sledovat jeho soukromý život nebo pořizovat o tom zvukový nebo obrazový záznam, využívat takové či jiné záznamy pořízené o soukromém životě člověka třetí osobou, nebo takové záznamy o jeho soukromém životě šířit. Ve stejném rozsahu jsou chráněny i soukromé písemnosti osobní povahy. Současně občanský zákoník v § 88 upravuje zákonem dovolené zásahy do osobnostní sféry člověka bez svolení dotčené osoby: *Svolení není třeba, pokud se podobizna nebo zvukový či obrazový záznam pořídí nebo použijí k výkonu nebo ochraně jiných práv nebo právem chráněných zájmů jiných osob. Svolení není třeba ani v případě, když se podobizna, písemnost osobní povahy nebo zvukový či obrazový záznam pořídí nebo použijí na základě zákona k úřednímu účelu nebo v případě, že někdo veřejně vystoupí v záležitosti veřejného zájmu.**

[27] Podle § 52 odst. 1 s. ř. s. si soud *rozhodne, které z navržených důkazů provede, a může provést i důkazy jiné.* Podle na řízení před správními soudy přiměřeně aplikovatelného § 125 o. s. ř. mohou za důkaz sloužit *všechny prostředky, jimiž lze zjistit stav věci, zejména výslech svědků, znalecký posudek, zprávy a vyjádření orgánů, fyzických a právnických osob, notářské nebo exekutorské zápisy a jiné listiny, ohledání a výslechy účastníků. Pokud není způsob provedení důkazu předepsán, určí jej soud.*

[28] Ustanovení § 24b odst. 1 zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii (dále též „zákon o obecní policii“) stanoví, že *[o]becní policie je oprávněna, je-li to potřebné pro plnění jejích úkolů podle tohoto nebo jiného zákona, pořizovat zvukové, obrazové nebo jiné záznamy z míst veřejně přístupných, popřípadě též zvukové, obrazové nebo jiné záznamy o průběhu zákroku nebo úkonu (důraz přidán).* Podle § 2 písm. d) a e) téhož zákona přitom platí, že obecní policie se při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku a plnění dalších úkolů podle tohoto nebo zvláštního zákona podílí v rozsahu stanoveném tímto nebo zvláštním zákonem na dohledu na bezpečnost a plynulost provozu na pozemních komunikacích a na dodržování právních předpisů o ochraně veřejného pořádku a v rozsahu svých povinností a oprávnění stanovených tímto nebo zvláštním zákonem činí opatření k jeho obnovení.

[29] Problematikou přípustnosti videozáznamů pořízených bez souhlasu na nich zachycených osob jako důkazů ve správním řízení se Nejvyšší správní soud zabýval v rozsudku ze dne 18. 11. 2011, č. j. 2 As 45/2010 - 68. Ostatně, právě z tohoto rozsudku vychází pasáž, kterou stěžovatelka parafrázuje v kasační stížnosti s odkazem na rozsudek č. j. 2 As 173/2016 - 20. V rozsudku č. j. 2 As 45/2010 - 68 Nejvyšší správní soud uvedl, že při posuzování problematiky kolize práva na ochranu soukromí a zájmu na odhalení protiprávní činnosti za pomoci takového videozáznamu, je nutné nejprve zodpovědět otázku, zda daný videozáznam je vůbec způsobilý do chráněné soukromé sféry fyzické osoby zasáhnout – v takovém hodnocení je nutno vyjít z konkrétních okolností daného případu, zejména

ze skutečnosti, kde byl záznam pořízen (zda na místě soukromém, např. v obydlí, nebo na místě veřejném, např. na ulici) a jaký projev fyzické osoby byl zaznamenán. Teprve pokud je postaveno najisto, že daný záznam do soukromé sféry fyzické osoby zasáhnout mohl, přichází na řadu otázka, kdo takový záznam pořídil. Pakliže jde o záznam pořízený orgánem veřejné moci, je takový záznam možno k důkazu použít pouze tehdy, byl-li zhotoven a bylo-li s ním nakládáno striktně na základě zákona a v jeho mezích.

[30] V projednávaném případě není sporu o tom, že J. K. je na předmětném záznamu dobře identifikovatelný, neboť je na něm zachycena zřetelně jeho tvář, postava, obydlí a osobní automobil včetně registrační značky. Záznam byl pořízen cíleně za účelem zaznamenání jednání strážníků vůči J. K. a byl trvale uchován a později použit ve správním řízení (které není předmětem tohoto sporu). Z toho důvodu má Nejvyšší správní soud za to, že pořízený videozáznam byl způsobilý zasáhnout do soukromé sféry J. K. Nejvyšší správní soud však upozorňuje, že předmětný záznam byl pořízen služební (osobní) kamerou strážníka městské policie, který v daném případě bezpochyby vystupoval jako orgán veřejné moci, a nikoliv soukromou osobou. Vztah mezi účastníky předmětného vztahu tak byl vertikální, nikoliv horizontální. Proto se Nejvyšší správní soud dále zabýval tím, zda byl záznam zhotoven a bylo s ním nakládáno striktně na základě zákona a v jeho mezích.

[31] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že v projednávaném případě byl záznam získán v souladu se zákonem. Konkrétní oporu pro jeho pořízení poskytuje § 24b odst. 1 zákona o obecní policii ve spojení s § 2 písm. d) a e) téhož zákona. Prostředky použité k záznamu (služební kamera), způsob jeho provedení a následně zpracování totiž bezpečně svědčí o tom, že se strážníci snažili zaznamenat průběh služebních úkonů (zákrok vůči J. K., který byl podezřelý ze spáchání dopravního přestupku a současně neuposlechl výzvu městské policie k zastavení vozidla), a nikoli získat jakýkoliv materiál týkající se jeho soukromé sféry. Ze záznamu je patrné, že v momentě, kdy J. K. telefonoval, strážníci městské policie kontrolovali za asistence hlídky Policie ČR jeho doklady. Právě na tuto činnost je v danou chvíli záznam zaměřený. Telefonující J. K. je naproti tomu po většinu času mimo záběr, v záznamu je povětšinou zachycen pouze jeho hlas, který je vzhledem k zaměření nahrávání několikrát překryt hlasy strážníků městské policie a příslušníků hlídky Policie ČR. K zaznamenání soukromého telefonického hovoru J. K. tak došlo zcela náhodně. Z popsanych okolností lze jednoznačně dovodit, že předmětem nahrávání nebyl telefonní rozhovor J. K. s druhou osobou; nejednalo se tedy v žádném případě o skrytý nezákonný odposlech soukromého hovoru, ostatně zaznamenán je pouze hlas volajícího J. K. Nutno zdůraznit, že telefonní rozhovor je na nahrávce zaznamenán v souvislosti s dokumentováním průběhu zákroku strážníků městské policie, a to právě proti J. K. Jak již uvedl Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 2. 8. 2013, č. j. 4 As 28/2013 - 24: „*V důsledku zákonné úpravy v § 62 odst. 1 zákona o Policii České republiky totiž dotýčnému jednotlivci musí být zřejmé, že průběh policejního úkonu může být zaznamenáván a může tomu přizpůsobit své chování.*“ Uvedený závěr pak lze vzhledem k výše uvedenému zákonnému zmocnění přiměřeně aplikovat i na případy řešené obecní policií. J. K. muselo být zřejmé, že průběh zákroku městské policie může být nahráván, mohl tak přizpůsobit své jednání tomu, aby jeho telefonní hovor vůbec nahráván nebyl. Jelikož tak neučinil, musel být minimálně srozuměn s tím, že předmětný hovor může být zaznamenán na služební kameru, kterou disponoval jeden z přítomných strážníků. Lze tedy uzavřít, že záznam byl zhotoven na základě zákona a v jeho mezích.

[32] Jelikož byl záznam pořízen v souladu s § 24b odst. 1 zákona o obecní policii, nevztahuje se na jeho provedení jako důkazu v řízení před krajským soudem žádný kvalifikovaný režim ve smyslu rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 5. 2017, č. j. 16 Kss 1/2017 - 183, bod 60 a násl. Jeho provedení jako důkazů v souladu s § 52 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 125 o. s. ř., tedy nic nebránilo. Současně se jednalo nepochybně o jeho použití k úřednímu účelu,

pokračování

u něhož § 88 občanského zákoníku nepředpokládá svolení dotčené osoby. Předmětem dokazování před krajským soudem byly okolnosti související se zákrokem strážníků městské policie, především určení okamžiku, kdy se stěžovatelka o tvrzeném zásahu dozvěděla. Spatřovala-li stěžovatelka právě v těchto okolnostech (vstupu strážníků na soukromý pozemek v jejím užívání) nezákonný zásah, zcela logicky provedl krajský soud jako důkaz záznam zachycující mimo jiné tento vstup. Z něho pak současně podle krajského soudu vyplynulo, že stěžovatelka se o zásahu strážníků dozvěděla ještě v době, kdy tento probíhal (v danou dobu docházelo ke ztotožnění jejího manžela). Krajský soud tedy nakládal se záznamem striktně na základě toho, co mu umožňuje zákon (§ 52 s. ř. s.) a v jeho mezích.

[33] Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že předmětný audiovizuální záznam byl řádně provedeným a použitelným důkazem, který sloužil k osvětlení relevantní skutečnosti, tedy zda stěžovatelka podala žalobu na ochranu před nezákonným zásahem včas.

[34] Nejvyšší správní soud shledal rovněž správným závěr krajského soudu, který na základě provedených důkazů učinil, tedy že se stěžovatelka dozvěděla podstatné informace o zásahu, proti němuž žalobou brojila, již dne 13. 7. 2019. Závěr krajského soudu o tom, že to byla právě ona, s kým J. K. na předmětném záznamu telefonoval, nemůže ve světle všech dalších okolností zvrátit sama o sobě skutečnost, že se dle tvrzení stěžovatelky říká „M.“ rovněž tchýni J. K., a to i kdyby byla pravdivá. Ze spisového materiálu totiž vyplývá, že stěžovatelka byla společně s J. K. na zábavě. Ten ji tam zanechal, s tím, že se vrátí, aby ji odvezl domů, až ona bude chtít. Poté při cestě domů došlo k výše popsanému zákroku městské policie. Při telefonním hovoru přitom J. K. zdůrazňoval, že byl zadržen policií, a osoba, s níž telefonoval, se bude muset dostat domů sama. Rovněž z této konverzace jednoznačně vyplývá, že osoba, s níž telefonoval, žije s J. K. ve společné domácnosti. J. K. se jí mimo jiné ptal, kde má peněženku, a druhá osoba mu zjevně odpověděla, že ji má doma, načež pro ni šel J. K. do svého domu. Pominout nelze ani již uvedené oslovení „M.“, tedy křestní jméno stěžovatelky a úřední záznam spolu s výpověďmi příslušníků přivolané hlídky Policie ČR, z nichž plyne, že se po odjezdu městské policie dostavila žena, která se chovala jako manželka (družka) J. K., která s ním v daném místě bydlí a její věk odhadovali mezi 35 a 45 lety. Na tom nic nemění výpověď M. K., která byla co do vylíčení průběhu události na místě incidentu v rozporu s obsahem videozáznamu, výpověďmi policistů i úředními záznamy. Její věrohodnost snižuje též zamlčování identity kamarádek, které ji měly přivést na místo incidentu. V kontextu uvedených skutečností je možné jednoznačně uzavřít, že volanou osobou byla právě stěžovatelka, a nikoliv tchýně J. K. (která s ním nežije ve společné domácnosti). Zároveň z rozhovoru jednoznačně vyplývá popis základních rysů nastalé situace, včetně místa, kde k ní mělo dojít (místo jejich bydliště, zmiňován je konkrétně i jejich pozemek). Na základě uvedeného tedy Nejvyšší správní soud ve shodě s krajským soudem uzavírá, že J. K. okolnosti tvrzeného zásahu před stěžovatelkou nikterak netajil a naopak ji o ní obratem telefonicky informoval. Lze tak mít za prokázané, že se stěžovatelka o tvrzeném nezákonném zásahu dozvěděla již dne 13. 7. 2019 právě od J. K. Její žaloba proti nezákonnému zásahu, kterou podala dne 20. 5. 2020, tak byla opožděná, neboť stěžovatelce tou dobou již dávno uplynula subjektivní dvouměsíční lhůta pro její podání.

[35] Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

[36] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1, větu první, s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., dle kterých nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatelka v soudním řízení úspěch neměla, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaný měl v řízení úspěch a požadoval náhradu

nákladů, i vzhledem k tomu, že byl v řízení zastoupen advokátem. Nejvyšší správní soud tak posuzoval, zda ve smyslu rozsudku zdejšího soudu ze dne 23. 1. 2020, č. j. 2 As 1/2019 - 58, bylo v projednávaném případě zajištění úkonů spojených se zastupováním žalovaného běžnou či výjimečnou situací, za níž je hospodárné využít advokátního zastoupení. V projednávané věci se sice jednalo o zásahovou žalobu, ovšem předmětem sporu bylo posouzení včasnosti jejího podání, což se odvíjí především od hodnocení skutkových okolností věci; ostatně právě na tyto se žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti zaměřil. Nejedná se tak o případ nikterak složitý, a zdejší soud dospěl k závěru, že zastoupení advokátem v takovéto věci bylo nadbytečné, neboť takovýto případ mohl žalovaný řešit vlastními kapacitami. Zdejší soud tak uzavírá, že žalovanému nad rámec běžné úřední činnosti žádné náklady nevznikly.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. června 2022

JUDr. Tomáš Foltas
předseda senátu